

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 17742

Tarih : 05.05.2026

10/4148

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Basın özgürlüğünün Türkiye’de giderek gerilemesi, gazeteciliğin suç sayılmasına varan uygulamalar, gazetecilere yönelik yargı baskısı, tutuklama kararları, mahkeme kararı olmadan basın yayın organlarının müsadere edilmesi ve kamuoyunun haber alma hakkının sistematik biçimde sınırlandırılması iddialarının tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İktüzük’ün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim. 05.05.2026

Osman Cengiz ÇANDAR

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de basın özgürlük alanı giderek daraltılmakta; gazetecilik faaliyetleri, haber takibi ve haber yaparak kamuoyunun bilgiye erişmesini sağlamak fiili engellemeler ve ceza baskısı yoluyla imkânsız hale getirilmektedir. Bağımsız bir biçimde çalışan, gerçekleri ortaya çıkaran gazetecilere dair ciddi bir baskı ortamının ve cezalandırma kültürünün var olduğu inkâr edilemez bir gerçektir. Türkiye’de gazeteciler, ne yazık ki, ceza yargılamalarının rutinleştiği koşullarda mesleklerini yapmaya çalışmakta, temelsiz soruşturma ve iddianamelerle tutuklama kararlarının hedefi haline getirilmektedir. Tutuklanmayan gazeteciler ise ev hapsi, yurtdışı çıkış yasağı, imza yükümlülüğü gibi adli kontrol tedbirleri ile cezalandırılmakta ve mesleklerini yapmaktan fiilen alıkonmaktadır.

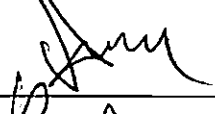
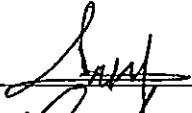
Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) tarafından ‘3 Mayıs Dünya Basın Özgürlüğü Günü’nde yayınlanan ‘Nisan 2025-2026 yılı Basın Özgürlüğü Raporu’nda, gazetecilerin Basın Özgürlüğü Günü’ne “soruşturmalar, gözaltılar, tutuklamalar ve adli kontrol tedbirleri altında; aynı zamanda derinleşen güvencesizlik ve yoksulluk koşulları içinde” girdiği vurgulanmakta, ‘Halkı Yanıltıcı Bilgiyi Alenen Yayma’ suçunun (TCK 217/A), gazeteciler başta olmak üzere toplumun itiraz eden tüm kesimleri üzerinde bir baskı aracına dönüştüğü belirtilmektedir. TGS, 1 Nisan 2026 tarihi itibarıyla 8’i tutuklu, 6’sı hükümlü olmak üzere 14 gazetecinin gazetecilik faaliyetleri nedeniyle özgürlüğünden mahrum bırakıldığını raporlamaktadır. TGS tarafından hazırlanan Rapor’da yer alan, ‘son bir yılda 224 ayrı ceza dava davasında 300’ün üzerinde gazetecinin yargılandığı’ bilgisi, Türkiye’nin basın özgürlüğü açısından içinde bulunduğu karanlık tabloyu ortaya koymaktadır.

Dicle Fırat Gazeteciler Derneği (DFG), Mezopotamya Kadın Gazeteciler Derneği (MKG), Türkiye Basın Yayın Matbaa Çalışanları Sendikası (DİSK Basın-İş), Haber-Sen, Avrupalı Gazeteciler Birliği Türkiye Temsilciliği ile Güneydoğu Gazeteciler Cemiyeti tarafından 3 Mayıs Dünya Basın Özgürlüğü Günü’nde yapılan ortak basın açıklamasında “Tutuklu Gazetecilere Özgürlük” pankartının kullanılması dahi başlı başına, Türkiye’de basın özgürlüğünün hangi seviyede olduğunun somut bir göstergesidir.

Türkiye’de, basın özgürlüğüne yönelik baskılar, dış dünyada da ciddi bir yankı bulmaktadır. Saygınlığı uluslararası alanda kabul gören Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) tarafından yayımlanan 2026 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi’nde, Türkiye’de basın özgürlüğünün durumu “çok vahim” olarak nitelenmekte; ülkemiz, 180 ülke arasında 163’üncü sıraya gerileyerek basın özgürlüğü bakımından en sorunlu ülkeler arasında sıralanmaktadır.

Gazetecilik mesleğini kriminalize etme ve gazetecileri yargı kararları aracılığıyla baskı altına alma yönündeki mevcut eğilim, basın özgürlüğünü ortadan kaldırdığı gibi, demokratik değerleri de tamamen aşındırmakta ve Anayasa’nın yok sayılması anlamına gelmektedir. Türkiye Büyük Millet Meclisi, halkın haber alma hakkını güvence altına almak ve demokratik standartları güçlendirmekle yükümlüdür.

Bu bağlamda, Türkiye’de basın ve ifade özgürlüğünün mevcut durumunun, gazetecilerin karşılaştığı hukuki ve fiilî engellerin, medya üzerindeki siyasi ve ekonomik baskıların, ulusal ve uluslararası raporlarda yer alan bulguların incelenmesi ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve TBMM İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederiz.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAH ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	